

NETECHNICKÉ SHRNUTÍ PROJEKTU POKUSŮ

Název projektu pokusů

Vývoj metod pro in vivo zobrazení beta-buněk pankreatu

Doba trvání projektu pokusu Leden 2020 – září 2022

Klíčová slova - maximálně 5 Langerhansovy ostrůvky; zobrazení beta buněk; povrchový marker; transplantace

Účel projektu pokusu - označte jej křížkem (x) do prázdného polička

 základní výzkum translační nebo aplikovaný výzkum vývoj, výroba nebo zkoušení kvality, účinnosti a nezávadnosti léčiv, potravin, krmiv a jiných látek nebo výrobků ochrana přírodního prostředí v zájmu zdraví a dobrých životních podmínek lidí nebo zvířat zachování druhů vyšší vzdělávání nebo odborná příprava trestní řízení a jiné soudní řízení

Cíle projektu pokusu (např. řešené vědecké neznámé nebo vědecké či klinické potřeby)

Cílem projektu je vyvinout zobrazovací techniku pro neinvazivní monitorování beta buněk Langerhansových ostrůvků (LO) jednak v průběhu nemoci v nativním pankreatu a jednak po transplantaci LO do jater nebo do omenta. V projektu plánujeme připravit novou fluorovou kontrastní látku pro MR zobrazení. Dalším cílem je vybrat specifické povrchové markery beta buněk (např. agonista GLP-1 receptoru, DPP6 ligand, agonisti GPR44 a GPR40) a otestovat jejich vhodnost pro zobrazení beta buněk ex vivo pomocí imunofluorescence. Následně bude testována kombinace 2 různých specifických povrchových markerů beta buněk pomocí imunofluorescence, MR a PET zobrazení. Z těchto experimentů bude vybrána optimální kombinace a bude testovaná v preklinickém modelu in vivo.

Pravděpodobné potenciální přínosy projektu pokusu (jak by mohlo být dosaženo pokroku ve vašem vědním oboru nebo jaký přínos by z něj člověk či zvířata mohli mít)

Hlavní přínos tohoto projektu spočívá v možnosti vyvinout selektivní marker beta buněk pankreatu pro MRI a PET zobrazení, což umožní monitorovat množství beta buněk za různých fyziologických a patologických podmínek.

Předpokládáme, že nové neinvazivní techniky pro kvantitativní stanovení funkční masy beta buněk v pankreatu umožní rychlejší diagnostiku ztráty beta buněk v preklinické fázi diabetu. Rovněž předpokládáme možnost sledování a hodnocení efektu různých terapeutických přístupů v klinické praxi, co může pozitivně ovlivnit léčbu pacientů s diabetem.

Druhy a přibližné počty zvířat, jejichž použití se předpokládá

Plánujeme použít 200 zvířat (50x potkan Wistar; 120x potkan Lewis; 30x myš C57BL/6).

Jaké jsou očekávané nežádoucí účinky u zvířat? Jaká je navrhovaná míra závažnosti? Jak bude se zvířaty naloženo po skončení pokusu?

Neočekáváme nežádoucí účinky. Zvířata použitá jako dárci pro izolaci Langerhansových ostrůvků nenabudou vědomí. Zvířata, kterým budou transplantované ostrůvky, podstoupí pokusy střední závažnosti. Pooperační péče bude zahrnovat podávání analgetik. Pokusná zvířata budou po ukončení pokusu usmrcena předepsaným způsobem.

Uplatňování 3R (replacement, reduction, refinement)

Nahrazení používání zvířat: Uveďte, proč je nutné použít zvířata a proč nemohou být využity alternativy bez použití zvířat.

Langerhansovy ostrůvky není možné získat jiným způsobem než z pankreatu čerstvě usmrcených dárců. Nativní zobrazování beta buněk pankreatu a zobrazení LO po transplantaci do jater nebo omenta je možné jen na živých zvířatech. Navrhované experimenty nelze nahradit metodami in vitro.

Omezení používání zvířat: Vysvětlete, jak lze zajistit použití co nejmenšího počtu zvířat.

Celkové počty experimentálních zvířat byly zvoleny na nejnižších počtech umožňujících statistické porovnání skupin.

Šetrné zacházení se zvířaty: Vysvětlete volbu druhu zvířat a proč se v případě tohoto zvířecího modelu jedná o nejsentrnejší použití z hlediska vědeckých cílů.

Vysvětlete obecná opatření, která budou přijata za účelem snížení újmy způsobené zvířatům na minimum.

V pokuse budou využity operační standardy dle akreditace pracoviště v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, tak aby byla zajištěna maximální pohoda a dobrý zdravotní stav pokusných zvířat.